

Het Buitencentrum van de NPV district Amsterdam te Velsen

Al voor de Tweede Wereldoorlog (1919-1945) streefde de NPV District Amsterdam er naar een eigen districtskampeerterrein te bezitten. Men had echter geen geld om een bosterrein te kopen. Na de oorlog kwamen leden van de Amsterdamse Plaatselijke Commissie [1] in contact met F.C.H. Baron van Tuyll van Serooskerken. Deze woonde op het landgoed Waterland te Velsen, dat hij beheerde voor zijn moeder Baronesse Boreel.



Tot dit landgoed behoorde ook het duingebied de 's-Heerenduinen, onmiddellijk ten zuiden van IJmuiden/Velsen. Dit gebied strekte zich uit van de spoorlijn Haarlem - Uitgeest tot aan het Noordzeestrand. Het oostelijk deel bestond uit een prachtig duinbos. In 1953 bleek de Baron bereid een deel van het bos te verhuren voor een bedrag van één gulden per jaar. Het gedeelte dat verhuurd werd staat op de kaart aangegeven als Buitencentrum en werd begrensd door de (witte) wegen daaromheen. De ingang bevond zich op een honderd meter van het toen-

malige NS stationnetje Velsen-Zeeweg waar een tijdens de bezetting door de Duitsers aangelegde betonweg (zwart) het bos in ging. Ten oosten van deze weg liep het hek van de begraafplaats en crematorium Westerveld. De eerstvolgende weg (wit) naar rechts was een zandweg, zoals als ook de wegen om het terrein. Van deze zandweg liep een weg naar het noorden en op deze hoek werd een hut gebouwd voor de kampeering. (Zwarte punt onder het woord Wester.)

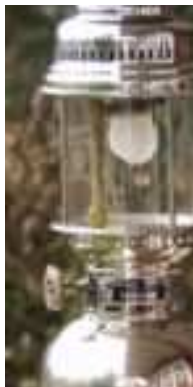
Alweer voor één gulden werd van het Amsterdamse Gemeente Vervoerbedrijf een verouderde afgekeurde bijwagen van de Amsterdamse tram gekocht. Eén van de leden van de Plaatselijke Commissie was directeur van de NDSM, de Nederlandse Dok en Scheepsbouw Maatschappij. Hij liet op zijn werf in Amsterdam





Noord de wielen van de wagen verwijderen. Vervolgens werd deze op een dieplader geplaatst en naar Velsen gereden. Daar werd hij op zware houten balken geplaatst en vervolgens bekleed met schaaldelen. Aan de achterkant werd een opslagplaats gebouwd en aan de voorkant een balkon. Toen dit klaar was had geen voorbijganger het idee dat hier een omklede bijwagen van een tram in het bos stond.

Op het achterbalkon, hier zichtbaar, werden een paar kasten gebouwd. De schuifdeur met in het midden het "conducteurs loket" bleef gehandhaafd. Het voorbalkon werd ingericht als keuken met stromend water. In de opslagplaats werd op een stelage een scheepswatertank geplaatst die door middel van een pomp gevuld kon worden. Deze tank was door middel van een slang verbonden met een kraan met gootsteen in de keuken. Verder waren er twee slaappleatsen, zoals die tijdens de Tweede Wereldoorlog in de troepentransportschepen werden gebruikt. De ramen aan de voorgevelzijde waren de oorspronkelijke tramramen. De verlichting bestond aanvankelijk uit stormlantarens die in 1955 werden vervangen door twee Tilleylampen, wat een grote verbetering was.



De ramen aan de voorgevelzijde waren de oorspronkelijke tramramen. De verlichting bestond aanvankelijk uit stormlantarens die in 1955 werden vervangen door twee Tilleylampen, wat een grote verbetering was.

Bron: Scoutpedia

Boven de ingang bevond zich aanvankelijk één vlaggenmast voor de nationale vlag en later een tweede voor de internationale – toe nog – groene Scouting vlag met de gele Pijlkop, die door de Amsterdamse Scout Shop – om de twee jaar - gratis werd verstrekt. .



Het terrein was in feite een bos van eikenbomen met een hier en daar een ondergroei van dicht struikgewas. Er bevonden zich 14 terreintjes in het bos. Ieder groot genoeg voor een troepzomerkamp. Door het omringende struikgewas kon men van af de terreintjes de nabijgelegen andere terreintjes niet zien.

Er mocht in die tijd nog op open houtvuur worden gekookt doch alleen op hiertoe aangelegde vuurplaatsen. Het graven van afvalkuilen was niet toegestaan men moest gebruik maken van oude metalen vismanden die geschonken waren door de Visafslag in IJmuiden. Deze manden moesten geleegd worden in een grote centrale afvalput. Er waren twee primitieve latrines die ieder voorjaar opnieuw werden gegraven en in het najaar weer werden dichtgegooid. (Waarop de jachtopziener er jonge boompjes in plantte, die groeiden als kool.)

In de huidige tijd zou dit terrein door de gebruikers en de autoriteiten niet goedgekeurd worden doch ruim 50 jaar geleden was men zeer tevreden met dit primitief kamperen.

Kampeervergunningen dienden te worden aangevraagd en deze werden verstrekt met het bijgaande kaartje. Op Hemelvaartsdag en de dag daarvoor werden hier de Amsterdamse patrouillewedstrijden gehouden en op het weekend daarna de Zaanse. Tijdens de weekends werd er gekampeerd door hoofdzakelijk Amsterdamse, Haarlemse en Zaanse troepen. In het zomerkamp seizoen door troepen van elders uit Nederland. Het terrein werd veel gebruikt door troepen uit Engeland maar ook door Britse en Canadese troepen, bestaande uit de zoons van de toen in Duitsland gelegerde NATO militairen. [3].



De Kampstafwerkploeg, de Foresters-Stam, bestond uit Amsterdamse Voortrekkers. Die droegen een groene das met een geelkoperen jachthoorn.



Dit deel van het Landgoed 's-Heerenduinen werd in de zomer van 1959 verkocht aan de Gemeente Velsen, die het terrein nodig had als begraafplaats. Het sluitingsweekend op 12 en 13 september, 1995 trok vele bezoekers, ook van de Britten en Canadezen in Duitsland. Er werd voor het laatst een groot kampvuur gehouden, waarna iedereen zich verzamelde rond de hut voor de

koffie en de door de bakker en kruidenier gratis verstrekte koeken.

In de winter werkte de kampstaf aan het gereedmaken van het nieuwe terrein, dat echter geen groot succes werd en daarom in 1963 moest worden gesloten.

Noten:

1) De Plaatselijke Commissie had vele taken als omschreven in de Spelregels 94-96 van de oude Verenigingen de Nederlandse Padvinders en de Katholieke Verkenners. De Commissie bestond veelal uit personen die in het ambtelijk- of zakenleven hoge posten bekleedden. Hierdoor en door hun sociaal leven hadden zij vele contacten en grote invloed die zij gebruikten om financiële en materiele steun voor Scouting te verkrijgen. Bv. voor de Zeeverkenneren overgingen op de speciaal voor hen ontworpen en gebouwde Schouw en de Lelievlet, stelden Directies van Scheepvaartmaatschappijen gratis sloepen ter beschikking van buiten dienst gestelde zeeschepen. Zo zijn er vele voorbeelden te noemen. Toen op 6 januari 1973 de twee Scouting- en Guiding organisaties opgingen in Scouting Nederland meende de nieuwe nationale leiding het wel te redden met alleen de regeringssubsidies en nam men het besluit de Plaatselijke Commissie te ontbinden en op te heffen. Een besluit dat men later betreurde.

2) In de Gouden Eeuw was de familie Boreel een Amsterdams Koopmansgeslacht. Waarschijnlijk in die tijd kwam men al in het bezit van de landgoederen bij Velsen. De Boreels behoorden tot de Regenten van Amsterdam doch niet tot de Patriotten partij. Ze stonden achter de Stadhouders van het Huis van Oranje. Willem-Francois Boreel (geboren 03/09/1774) was officier bij de Cavalerie van het leger van de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Toen in 1795 het Huis van Oranje werd verdreven en de Bataafse Republiek (1795-1806) ontstond, nam hij - als Luitenant Kolonel - ontslag uit het leger. In 1806 werd de Republiek door Napoleon omgezet in het Koninkrijk Holland dat van 1806 tot 1810 ingelijfd was bij het Franse keizerrijk. In 1810 keerden de Oranjes terug en ontstond het Koninkrijk der Verenigde Nederlanden onder Koning Willem I. Deze gaf Willem-Francois opdracht tot de vorming van een Cavalerieregiment, dat bekend werd als De Huzaren van Boreel. (Dit bestaat nu nog zij het zonder paarden maar met gepantserde voertuigen.)

Daar de Koning een Hof nodig had en een Adel werden vele trouwe aanhangers in de Adelstand verheven. In 1821 mochten de Kolonel en enkele andere familieleden de titel Jonkheer en later Baron voeren. Daar er dienstplicht bestond hadden de Boreels en hun mannelijke afstammelingen het recht – meestal als officieren - te dienen in dit regiment, dat na de Duitse bezetting op 1 februari 1947 weer werd heropgericht. De laatste Boreel, die de langgoederen bezat, huwde met een Baron van Tuyll van Serooskerken en werd de moeder van Baron F.C.H. van Tuyll van Serooskerken. Zij was aan het Hof van Koningin Wilhelmina verbonden als Dame du Palais. Evenals de oude Koningin was zij zeer gesteld op Scouting en in feite was zij het die haar zoon toestemming gaf het terrein voor 1 gulden ter verhuren aan het NPV District Amsterdam. Na haar overlijden werd haar zoon de eigenaar. Nu is het landgoed 's-Heerenduinen onderdeel van het Nationaal Park de Kennemerduinen.

De volledige geschiedenis van Het Buitencentrum met vele foto's en kaarten bestaat uit 63 pagina's A4 verdeeld over 7 e-mails. Belangstellenden kunnen het gratis verkrijgen door een e-mail te zenden aan pkroonenberg@planet.nl

© Piet J. Kroonenberg. Amsterdam, december 2008. (Eens kampleider van dit Buitencentrum.)